

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

(2014)

9ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Διεθνή Συμμετοχή "Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση"

Μια εναλλακτική πρόταση προσέγγισης του γλωσσικού μαθήματος στο δημοτικό σχολείο

Ειρήνη Τζοβλά

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τζοβλά Ε. (2022). Μια εναλλακτική πρόταση προσέγγισης του γλωσσικού μαθήματος στο δημοτικό σχολείο. *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 216–223. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/3928>

Μια εναλλακτική πρόταση προσέγγισης του γλωσσικού μαθήματος στο δημοτικό σχολείο

Τζοβλά Ειρήνη
etzonla@yahoo.gr
Εκπαιδευτικός Π.Ε. 70

Περίληψη

Η ένταξη και αξιοποίηση τόσο των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας όσο και του διαδικτύου στην εκπαιδευτική διαδικασία δημιουργούν ιδανικά περιβάλλοντα μάθησης, καθώς υποστηρίζουν τη συνεργατική μάθηση, συμβάλλουν στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και μπορούν να εξυπηρετήσουν εκπαιδευτικά σενάρια και δραστηριότητες. Μια τέτοια προσπάθεια πραγματοποιείται και το ακόλουθο άρθρο και αφορά ένα ολοκληρωμένο σενάριο διδασκαλίας για μια συγκεκριμένη ενότητα του μαθήματος της Γλώσσας της Γ' δημοτικού σχολείου, το οποίο λειτουργεί συμπληρωματικά προς τους παραδοσιακούς γραμματισμούς, επεκτείνει τις δραστηριότητες του σχολικού εγχειριδίου και αποσκοπεί στο να προσεγγίσουν οι μαθητές τους γλωσσικούς στόχους της ενότητας με έναν διαφορετικό τρόπο.

Λέξεις κλειδιά: ΤΠΕ, Διαδίκτυο, εναλλακτική πρόταση

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020 επισημαίνεται η ανάδειξη των ΤΠΕ ως εργαλείου που μπορεί να υποστηρίξει την εκπαίδευση και δίνεται έμφαση στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων και στην καλλιέργεια της δημιουργικότητας και της καινοτομίας (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2009). Η παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα αποτελεί προτεραιότητα, όχι μόνο της Ε.Ε αλλά και άλλων χωρών εκτός αυτής (Scheuermann & Pedro, 2009) και ως σημαντικοί παράγοντες για την παιδαγωγική αξιοποίησή τους θεωρούνται η ενεργός συμμετοχή των μαθητών μέσω αλληλεπιδραστικών δραστηριοτήτων και η επιλογή των κατάλληλων εφαρμογών και λογισμικών τα οποία μπορούν να εξυπηρετήσουν διδακτικά σενάρια.

Τα τελευταία χρόνια όλο και μεγαλύτερο ποσοστό εκπαιδευτικών εντάσσουν τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία (Depover, Karsenti & Κόμης, 2010), καθώς, όπως υπογραμμίζεται σε σχετικές έρευνες (Mitchell Institute, 2004; Jeroski, 2005), αυτές αυξάνουν το εσωτερικό κίνητρο των μαθητών, ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους και μεγαλώνουν το ενδιαφέρον για το σχολείο (Ross, Lowther & Morrison, 2001) και τη σχολική εργασία.

Η συγκεκριμένη προσπάθεια ήλθε ως αποτέλεσμα συνεργασίας με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» - Οριζόντια Πράξη στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και το Ελληνικό Δημόσιο, και στόχευε στην αξιοποίηση των ΤΠΕ ως περιβαλλόντων πρακτικής γραμματισμού, συμπεριλαμβανομένου του κλασικού και του κριτικού στα πλαίσια της νέας παιδαγωγικής του πολυ-γραμματισμού (Χατζησαββίδης, 2009). Στο παρόν σενάριο έγινε προσπάθεια να ενταχθούν δραστηριότητες

που οδηγούν τους μαθητές από παραδοσιακούς τρόπους προσφοράς της γνώσης (μετωπική και δασκαλοκεντρική διδασκαλία) σε περισσότερο ανακαλυπτικούς και δυναμικούς (ομαδική εργασία, αναζήτηση), οι οποίοι επιτρέπουν να δημιουργήσουν αυτοί νέες ταυτότητες, αλλά και να γίνουν μέλη κοινοτήτων γραμματισμού (Χατζησοαβίδης & Αλεξίου, 2012).

Περιγραφή και στόχοι του σεναρίου

Το συγκεκριμένο σενάριο στόχευε να ωθήσει τους μαθητές να αναζητήσουν χρηστικά κείμενα στο διαδίκτυο και πιο συγκεκριμένα συνταγές, να εκτελέσουν στο σχολείο κάποια από αυτές και να τις αναρτήσουν στο ιστολόγιο της τάξης. Παράλληλα, το σενάριο συμπεριέλαβε γραμματικές και γλωσσικές δραστηριότητες που αφορούν στη σύνταξη οδηγιών, στη χρήση της προστακτικής αορίστου, στη μετατροπή κειμένου από την οριστική στην προστακτική και στην ανάδειξη του ρόλου των χρονικών και τροπικών επιρρημάτων στη σύνταξη οδηγιών.

Αναλυτικότερα, το σενάριο επιδίωκε, αναφορικά με γνώσεις για τον κόσμο, οι μαθητές να γνωρίσουν διάφορες συνταγές, να ενημερωθούν για τον τρόπο εκτέλεσής της, να εκτελέσουν συνταγές και να μάθουν να ακολουθούν τα συγκεκριμένα βήματα στην εκτέλεση μιας οδηγίας.

Αναφορικά με γνώσεις για τη γλώσσα, οι μαθητές να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο και να εκφραστούν, να έρθουν σε επαφή με χρηστικά κείμενα, να μάθουν να φτιάχνουν λίστες, να συντάσσουν εντολές, να αναπτύξουν τον κατευθυντικό λόγο (οδηγία), να γνωρίσουν τη χρήση της προστακτικής αορίστου, να μάθουν να μετατρέπουν κείμενα από τη οριστική έγκλιση στην προστακτική, να μάθουν να δημιουργούν σύνθετες λέξεις, να γνωρίσουν επιρρήματα και προσδιορισμούς που θέτουν τις διαδικασίες μιας οδηγίας σε χρονική σειρά, να γνωρίσουν τα επιρρήματα που δηλώνουν τον τρόπο εκτέλεσης μιας οδηγίας, να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο, να αναπτύξουν επιχειρηματολογικό λόγο, να εξοικειωθούν με την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων.

Αναφορικά με γραμματισμούς, οι μαθητές να μάθουν να δημιουργούν αρχείο και φάκελο, να γράφουν σε παράλληλα παράθυρα, να εκτυπώνουν, να αντιγράφουν και να επικολλούν κείμενα από το διαδίκτυο, να αντιγράφουν και να επικολλούν φωτογραφίες, να χρησιμοποιούν κάποιες από τις εντολές μορφοποίησης κειμένου (χρώμα, γραμματοσειρά, κουκίδες, αρίθμηση, στοίχιση). Ακόμη, να εξοικειωθούν με το πρόγραμμα του επεξεργαστή κειμένου, να ασκηθούν στη μεγέθυνση και σμίκρυνση φωτογραφίας, να περιηγηθούν σε μία ιστοσελίδα, να αναζητήσουν σύνθετες λέξεις σε ηλεκτρονικά λεξικά, να αποκτήσουν ευχέρεια πρόσβασης στις πληροφορίες που παρέχονται μέσω του διαδικτύου και των πολυμέσων και να γνωρίσουν την ανάρτηση σε ιστολόγιο.

Χαρακτηριστικά του σεναρίου

Το σενάριο καλλιεργήσε την συνεργασία, την αλληλεπίδραση των ομάδων, την αυτορυθμιζόμενη μάθηση και την κριτική και δημιουργική σκέψη με απώτερο στόχο την συνεργατική μάθηση, η οποία εξασφαλίζει την αυθεντική επικοινωνία στην τάξη με όρους ισότιμους (Ιντζίδης κ.ά, 2010).

Κατά την εφαρμογή του λήφθησαν υπόψη οι σύγχρονες απόψεις για τη διδασκαλία και τη μάθηση, η βιωματική μάθηση, η αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού και η χρήση των ΤΠΕ (Νέα Πιλοτικά Προγράμματα Σπουδών, 2011). Το παραχθέν προϊόν ήταν εποικοδομητικού τύπου με έμφαση στην συνεργατική μάθηση, στο μαθητοκεντρικό μοντέλο, στην κριτική

αναζήτηση της πληροφορίας και στη δημιουργική αξιοποίησή της, ώστε να παραχθούν υβριδικά κειμενικά είδη. (ΕΑΙΤΥ,2007).

Το μοντέλο διδασκαλίας ακολούθησε τη διδακτική αρχή της εξατομικευμένης υποστήριξης και φθίνουσας καθοδήγησης (fading scaffolding), που απορρέει από τη θεωρία του Vygotsky(Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης) (Vygotsky,1993).

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ήταν υποστηρικτικός και καθοδηγητικός με στόχο οι μαθητές να ανακαλύψουν τη γνώση σταδιακά. Ο ρόλος των μαθητών ήταν διερευνητικός, καθώς εργάστηκαν ερευνώντας ιστοσελίδες του διαδικτύου αλλά και συμβουλευτικός και βοηθητικός προς τους συμμαθητές, καθώς μέσα από τη συνεργασία συμβούλεψαν και συμβουλευτήκαν άλλα μέλη της ομάδας τους.

Πληροφορίες και ενέργειες για την εφαρμογή του σεναρίου στην πράξη

Η εφαρμογή έλαβε χώρα σε σχολική μονάδα Ενιαίου Αναμορφωμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος (ΕΑΕΠ) κατά το σχολικό έτος 2012-13 και είχε διάρκεια οχτώ (8) διδακτικές ώρες. Η συντάκτρια είχε φροντίσει οι μαθητές να έχουν μια σχετική εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, καθώς μέσα από τις ομάδες (Ματσαγγούρας, 1995) μπορούν να λειτουργούν αλληλεπιδραστικά και να μοιράζουν ρόλους. Επίσης, είχε φροντίσει οι μαθητές να έχουν επαφή με το Διαδίκτυο, ώστε να μπορούν να το χρησιμοποιούν τουλάχιστον υποτυπώδως και είχε αφιερωθεί ικανοποιητικός χρόνος, αρχικά στην ολομέλεια για επίδειξη των λογισμικών και στη συνέχεια στο επίπεδο των ομάδων, ώστε οι μαθητές να γνωρίζουν τα βασικά μενού των λογισμικών που χρησιμοποιήθηκαν.

Οι πρακτικές στις οποίες εστίασε το σενάριο αφορούσαν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας, αυτενέργειας, ισότιμης συμμετοχής και ικανότητας εργασίας σε ολομέλεια. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν πρακτικές βιωματικής μάθησης. Οι ΤΠΕ αξιοποιήθηκαν μέσα από τη διαχείριση, αναζήτηση, εύρεση και αποθήκευση πληροφοριών, τη χρήση λογισμικών και ψηφιακών συσκευών και επιδιώχθηκε η κατάκτηση νέων γραμματισμών. Η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ εντοπίστηκε στη δυνατότητα που αυτές προσφέρουν στην άμεση εύρεση σημαντικού όγκου πληροφοριακού υλικού, στην κριτική επιλογή μέρους αυτού του υλικού και στη δυνατότητα εύκολης αναζήτησης σύνθετων λέξεων σε ηλεκτρονικά λεξικά.

Στάδια εφαρμογής του σεναρίου

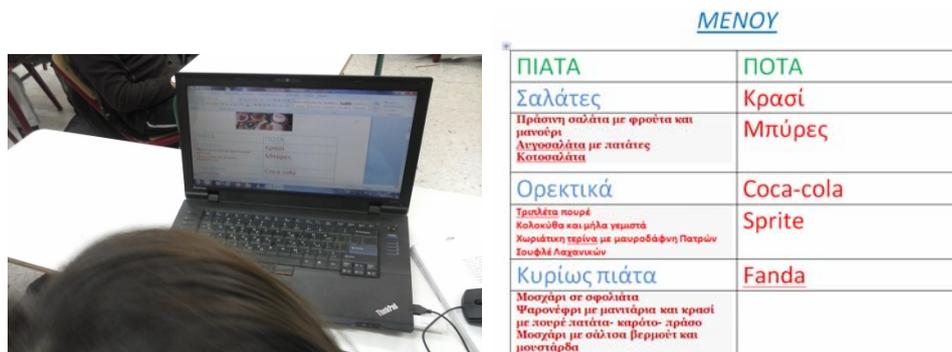
1η ώρα -Ολομέλεια

Η ανάπτυξη του θέματος ξεκίνησε με την ανάγνωση του κειμένου του βιβλίου της Γλώσσας «Μικρομαγειρέματα» (τεύχος β', σελ. 39) στο οποίο περιγράφεται μια φανταστική συνταγή μαγειρικής. Οι μαθητές διάβασαν το κείμενο και ακολούθησαν ερωτήσεις κατανόησης κειμένου. Στη συνέχεια μιλήσαμε για συνταγές και εντάξαμε την τέχνη του κινηματογράφου στο σενάριό μας. Παρακολούθησαμε την ταινία «Πολίτικη Κουζίνα» από το 12ο έως το 13.50ο λεπτό και από το 15.04ο έως το 18ο λεπτό, όπου περιγράφονται συνταγές, συζητήσαμε το περιεχόμενο των αποσπασμάτων, τα συνδέσαμε με αποσπάσματα του βιβλίου και επεκτείναμε τη συζήτηση στην καθημερινή μας ζωή και τον τρόπο εκτέλεσης συνταγών.

2η ώρα -Ομάδες

Ακολούθως, συζητήσαμε για το περιεχόμενο ενός μενού. Επιδείχθηκαν έντοπα μενού διαφορετικών εστιατορίων και οι μαθητές ενημερώθηκαν από το Διαδίκτυο για τα πιάτα που μπορεί να περιέχει ένα μενού (Σαλάτα, ορεκτικό, κυρίως πιάτο, επιδόρπιο). Ακολούθως, χωρίστηκαν σε 4 ομάδες, έδωσαν όνομα σε αυτές, έφτιαξαν μια λίστα με το περιεχόμενο

ενός μενού, αναζήτησαν τα βασικά πιάτα ενός μενού σε μια σελίδα μαγειρικής, μορφοποίησαν και διακόσμησαν το δικό τους μενού.

Σχήμα 1. Φύλλο εργασίας 1 (Κοινό για όλες τις ομάδες)

3η, 4η ώρα –Ομάδες

Κατά το δίωρο αυτό η κάθε ομάδα συνδέθηκε με τη σελίδα μαγειρικής <http://www.argiro.gr/recipes> και αναζήτησε συνταγές. Η επιλογή της συγκεκριμένης σελίδας είχε γίνει για δύο (2) λόγους: α) γιατί στην αρχική σελίδα υπήρχαν ακριβώς οι σύνδεσμοι με τα βασικά πιάτα ενός μενού και β) γιατί η έγκλιση των συνταγών ήταν η οριστική έγκλιση και εξυπηρετούσε το γλωσσικό στόχο της ενότητας που είναι η μετατροπή στην προστακτική. Η κάθε ομάδα πραγματοποιήθηκε διαφορετικό φύλλο εργασίας που αφορούσε αντίστοιχα: σαλάτα (1^η ομάδα), ορεκτικό (2^η ομάδα), κυρίως πιάτο (3^η ομάδα), επιδόρπιο (4^η ομάδα) και ανέλαβε να βρει, να αντιγράψει και να επικολλήσει σε ένα αρχείο τα υλικά και την εκτέλεση μιας εύκολης αντίστοιχης συνταγής. Στόχος ήταν η κατάκτηση νέων γραμματισμών. Στη συνέχεια μορφοποίησε το αρχείο της όπως ήθελε, ώστε να είναι η ίδια ικανοποιημένη από την εμφάνισή του.

Υλικά

- 6 αυγά βρασμένα (για ακριβώς 4)
- 4 φρέσκα κρεμμυδάκια με τα φύλλα τους, φιλοκομμένα
- 2 καρότα τριμμένα
- 3 πατάτες βρασμένες και κομμένες σε **καρεδάκια**
- 1 μικρό ξερό κρεμμύδι φιλοκομμένο
- 1 κ.σ. κάππαρη φιλοκομμένη
- 2 κ.σ. άνηθο
- 2 κ.σ. μαιντανό φιλοκομμένο
- 4 κ.σ. ξίδι
- 1 φλιτζ. μαγιονέζα
- 2 κ.σ. μουστάρδα
- αλάτι
- πιπέρι

Εκτέλεση

Βράζουμε τα αυγά για ακριβώς 4', γιατί δεν θέλουμε ο κρόκος να σφίξει τελείως. Πρέπει να είναι λίγο υγρός ώστε να τον απορροφήσει η πατάτα.

Βάζουμε σε σαλατιέρα τις πατάτες κομμένες σε μικρά καρέ. Καθαρίζουμε τα αυγά και τα σπάμε, κομματιάζοντάς τα πάνω στις πατάτες.

Ανακατεύουμε όσο είναι ακόμα υγρός ο κρόκος για να ρουφήξει η πατάτα όλη τη γεύση. Προσθέτουμε όλα τα υπόλοιπα υλικά (φρέσκο κρεμμυδάκι, ξερό κρεμμύδι, καρότο, κάππαρη, άνηθο, μαιντανό, ξίδι, μαγιονέζα, μουστάρδα, αλάτι, φρεσκοτριμμένο πιπέρι).

Ανακατεύουμε καλά και δοκιμάζουμε όπως νοιάζεται επιπλέον αλατοπίπεσο ή ξίδι.

Σχήμα 2. Φύλλο εργασίας 2 (Σαλάτα)

Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα κλήθηκε να ανοίξει νέο έγγραφο και να δουλεύει παράλληλα σε δυο παράθυρα. Αρχικά, μετέφερε στο νέο παράθυρο τα υλικά της συνταγής που είχε προηγουμένως αντιγράψει, τα αρίθμησε και έπειτα μετέφερε το κείμενο της εκτέλεσης μετατρέποντας το λόγο στην προστακτική αορίστου. Ακολούθως, πρόσθεσε τη φωτογραφία της συνταγής. Αφού, οι ομάδες τελείωσαν με την αλλαγή των εγκλίσεων επανήλθαν στο τελικό τους κείμενο και πρόσθεσαν χρονικά επιρρήματα, τα οποία έδειχναν τη σειρά με την οποία πρέπει να εκτελεστεί η συνταγή και τα χρωμάτισαν μπλε. Έπειτα, πρόσθεσαν τροπικά επιρρήματα, που εξηγούσαν πώς εκτελείται η συνταγή και τα χρωμάτισαν κόκκινα. Στόχος μας ήταν να αναδειχθεί η υπεροχή της πολυτροπικότητας αλλά και η σημασία των επιρρημάτων κατά την εκτέλεση οδηγιών. Τέλος, η κάθε ομάδα παρουσίασε τη συνταγή της στην ολομέλεια.

Υλικά

1. 6 αυγά βρασμένα (για ακριβώς 4)
2. 4 φρέσκα κρεμμυδάκια με τα φύλλα τους, ψιλοκομμένα
3. 2 καρότα τριμμένα
4. 3 πατάτες βρασμένες και κομμένες σε **καρεδάκια**
5. 1 μικρό ξερό κρεμμύδι ψιλοκομμένο
6. 1 κ.σ. κάππαρη ψιλοκομμένη
7. 2 κ.σ. άνηθο
8. 2 κ.σ. μαιντανό ψιλοκομμένο
9. 4 κ.σ. ξίδι
10. 1 φλιτζ. μαγιονέζα
11. 2 κ.σ. μουστάρδα
12. αλάτι
13. πιπέρι

Εκτέλεση

Στην αρχή βράστε τα αυγά για ακριβώς 4' γιατί δεν θέλουμε ο κρόκος να σφίξει τελείως. Πρέπει να είναι λίγο υγρός ώστε να τον απορροφήσει η πατάτα.

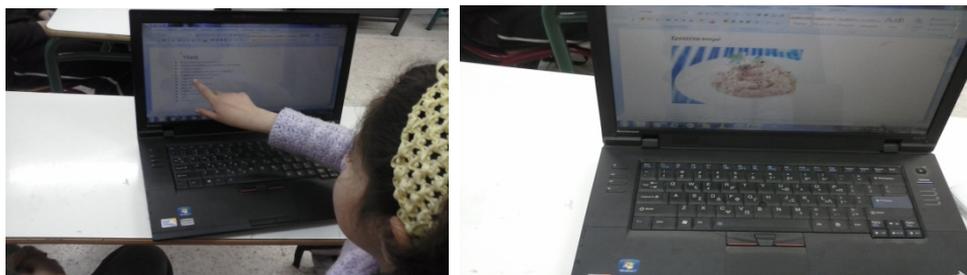
Στη συνέχεια βάλτε σε οιαδήποτε τις πατάτες κομμένες σε μικρά καρτέ. **Μετά** καθαρίστε τα αυγά **προσεκτικά** και τα σπάτε, κομματιάζοντας τα πάνω στις πατάτες.

Έπειτα ανακατέψτε **γρήγορα** όσο είναι ακόμα υγρός ο κρόκος για να ρουφήξει η πατάτα όλη τη γεύση και προσθέστε όλα τα υπόλοιπα υλικά (φρέσκο κρεμμύδι, ξερό κρεμμύδι, καρότο, κάππαρη, άνηθο, μαιντανό, ξίδι, μαγιονέζα, μουστάρδα, αλάτι, φρεσκοτριμμένο πιπέρι).

Στο τέλος ανακατέψτε **καλά** και δοκιμάστε μήπως χρειάζετα επιπλέον αλατοπίπερο ή ξίδι.

Σχήμα 3. Φύλλο εργασίας 3 (Σαλάτα)

Σχήμα 4. Οι μαθητές δουλεύουν στους Η/Υ

5η, ώρα-Ομάδες

Στην ώρα αυτή η εκπαιδευτικός εξήγησε στον πίνακα με παραδείγματα τις σύνθετες λέξεις. Οι μαθητές κλήθηκαν να φτιάξουν μόνοι τους σύνθετες λέξεις και να συμπληρώσουν την εργασία 6 του βιβλίου. Στη συνέχεια, επισκέφθηκαν το λεξικό Τριανταφυλλίδη και συμπλήρωσαν ηλεκτρονικό φύλλο εργασίας με επιπλέον σύνθετες λέξεις ως επέκταση της προηγούμενης εργασίας αλλά και με στόχο την εξοικείωση αναζήτησης σε ηλεκτρονικό λεξικό.

6^ο φύλλο εργασίας

Συνδέομαστε στο [λεξικό Τριανταφυλλίδη](#). Αναζητούμε σύνθετες λέξεις με τα λήμματα: ντομάτα, σπανάκι, πατάτα, τυρί και συμπληρώνουμε με τη διαδικασία της αντιγραφής-επικόλλησης τους παρακάτω πίνακες.

Προσοχή! Δεν συμπεριλαμβάνονται σύνθετες λέξεις που έχω ήδη γράψει στην εργασία του βιβλίου.

Σύνθετες λέξεις

ντομάτα	σπανάκι	πατάτα	τυρί
<u>ντοματοσαλάτα</u>	σπανακόπιτα	πατατόλευρο	τυρόπιτα
<u>ντοματοπελτές</u>	σπανακόρυζο	πατατοσαλάτα	τυροκομείο
<u>ντοματορύζο</u>	σπανακοτυρόπιτα	πατατοκεφτές	τυροπιτάδικο

Σχήμα 5. Φύλλο εργασίας 6 (Κοινό για όλες τις ομάδες)

6η ώρα-Ολομέλεια

Κατά την ώρα αυτή οι μαθητές συνδέθηκαν και παρακολούθησαν βίντεο με την εκτέλεση μιας εύκολης συνταγής. Συζητήσαμε για τα στάδια εκτέλεσης μιας συνταγής και τα βήματα που θα ακολουθήσουμε σύμφωνα με όσα είχαμε πραγματοποιήσει στα προηγούμενα φύλλα εργασίας. Η παρακολούθηση αυτή έδωσε την ευκαιρία να ανοίξει συζήτηση για την υλοποίηση μιας συνταγής στην τάξη. Είχαμε πολλές προτάσεις αλλά καταλήξαμε στην υλοποίηση μιας σαλάτας με υγιεινά συστατικά.

7η ,8η ώρα-Ολομέλεια

Οι μαθητές έφεραν τα συστατικά της σαλάτας και τα απαραίτητα σκεύη, έπλυναν μόνοι τους τα υλικά, τα έφεραν στην τάξη, τα έκοψαν και έφτιαξαν τη σαλάτα. Η διαδικασία ήταν πολύ ενδιαφέρουσα, καθώς συμμετείχαν όλοι οι μαθητές, μοίρασαν ρόλους και αρμοδιότητες και πραγματοποιήσαν τη συνταγή. Η όλη διαδικασία ανέδειξε για άλλη μια φορά την αξία τα βιωματικής μάθησης και τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας. Οι μαθητές καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας συζητούσαν για την αξία της υγιεινής διατροφής και περιέγραφαν πόσο θρεπτικό είναι το κάθε συστατικό που προσέθεταν στη σαλάτα τους. Όταν τέλειωσαν με την όλη προετοιμασία, απόλαυσαν γευστικά με μεγάλη χαρά το δημιούργημά τους. Φωτογραφικό υλικό αναρτήθηκε στο ιστολόγιο της τάξης.

Σχήμα 7. Ανάρτηση στο ιστολόγιο της τάξης

Αξιολόγηση της δράσης

Η αξιολόγηση της δράσης κινήθηκε στο επίπεδο: α) της αυτοαξιολόγησης, δηλαδή, η κάθε ομάδα αξιολόγησε το συνολικό της έργο όσο και των μελών της με κριτήρια το βαθμό συνεργασίας, εμπλοκής και συνεισφοράς στο τελικό αποτέλεσμα της ομάδας, β) της ετεροαξιολόγησης, δηλ. η κάθε ομάδα αξιολόγησε τη δουλειά των υπολοίπων ως προς την πληρότητα της και γ) της αξιολόγησης από την εκπαιδευτικό, η οποία αξιολόγησε την κάθε ομάδα ως προς τη συνεργασία των μελών της, την πληρότητα και ακρίβεια συμπλήρωσης των φύλλων εργασίας, την ενασχόληση με τα εργαλεία των ΤΠΕ, την ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας των ομάδων και το παραχθέν υλικό. Όλα αυτά πάντα σε σχέση με τις ικανότητες και την ηλικία των μαθητών.

Συμπεράσματα

Το σενάριο στόχευε να είναι ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο από μαθητές της ηλικίας των 9 ετών στους οποίους απευθυνόταν. Προσδοκούσε να τους εμπλέξει δημιουργικά και να τους εμπνεύσει. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιήθηκαν λογισμικά και δραστηριότητες προσिता και στα πλαίσια των δυνατοτήτων των μαθητών, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ευχέρεια και άνεση από αυτούς και συντελούν στο να αναπτύξουν εγγράμματος μαθητικές ταυτότητες.

Συμπερασματικά μπορεί να υποστηριχτεί ότι η ψηφιακή εποχή προσφέρει μια σειρά από νέα και πολυδύναμα εργαλεία, τα οποία επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν ιδανικά περιβάλλοντα μάθησης για τους μαθητές τους. Τα περιβάλλοντα αυτά ενίσχυσαν το ενδιαφέρον των μαθητών και ο ενθουσιασμός τους αποτέλεσε το σημαντικότερο παράγοντα επιτυχίας του εγχειρήματος, επιβεβαιώνοντας την άποψη του Rogers: «Ξέρω ότι δεν μπορώ να διδάξω κάποιον οτιδήποτε, μπορώ μόνο να του παρέχω ένα περιβάλλον στο οποίο αυτός μπορεί να μαθαίνει» (Κορδάκη, 2000).

Αναφορές

- Depover, C., Karsenti, T. & Κόμης, Β. (2010). *Διασκαλία με χρήση της τεχνολογίας. Προώθηση της μάθησης, ανάπτυξης ικανοτήτων*. Αθήνα: Κλειδάριθμος
- Jeroski, S. (2005). *Research Report: The wireless Writing Program 2004- 2005*, Horison Research & Evaluation. Inc, Vancouver, BC
- Mitchell Institute, M. (2004). *One to One laptops in a High School Environment*, Senator George J Mitchell Scholarship Research Institute
- Ross, S.M., Lowther, D.L. & Morrison G.M. (2001). *Anytime, Anywhere Learning: Final Evaluation of the laptop Program: Year 2*
- Scheuermann, F. & Pedro, F. (2009). *Assessing the effects of ICT in Education: Indicators, criteria and benchmarks for international comparisons*. JRC/European Commission and OECD. <http://www.edu.gov.on.ca/eng/policyfunding/memos/december2010/WhatWeHeardDigital.pdf>
- Vygotsky, L. (1993). *Γλώσσα και σκέψη*. Αθήνα: Γνώση.
- ΔΕΠΠΣ (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Ανακτήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2009 από <http://www.pi-schools.gr/programs/depps>
- ΕΑΠΥ (2007). *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διδακτική διαδικασία, Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των επιμορφωτών στα Πανεπιστημιακά Κέντρα Επιμόρφωσης*. Πάτρα: Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, Τομέας Επιμόρφωσης και Κατάρτισης.
- Ευρωπαϊκή Ένωση (2009). *Διαβούλευση για την μελλοντική στρατηγική ΕΕ 2020*, COM(2009)647 http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/eu2020/docs/com_2009_647_el.pdf

- Ι.Ε.Π. (2011). *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό*. Ανακτήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2013 από <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>
- Ιντζίδης Ε., Παπαδόπουλος Α., Σιούτης Α., Τικτοπούλου Αι., (2010). *Γλώσσα Γ' Δημοτικού, Τα απίθανα μολύβια, Βιβλίο Δασκάλου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα
- Ι.Ε.Π. (2011), *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό*. Ανακτήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2013 από <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>
- Κορδάκη, Μ. (2000). *Η διδακτική της πληροφορικής*. Ανακτήθηκε στις 10 Ιουνίου 2013 από <http://de.teikav.edu.gr/dinfo/pdf/chapter4.pdf>
- Ματσαγούρας, Η. (1995) *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Χατζησαβίδης, Σ. & Αλεξίου, Μ. (2012). *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα. Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.